

บทที่ 19

การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ ในการปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน

แนวคิดในการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจในการปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน

การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดินเป็นการผลิตทางด้านพืชสวนที่เป็นพืชผักเป็นส่วนใหญ่ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มีชีวิตภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ทั้งทางวิทยาศาสตร์และศิลปะผสมผสานกัน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ เป็นงานที่ละเอียดอ่อนกว่าการก่อสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย หรือการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมการใช้เทคโนโลยีที่สามารถควบคุมได้ด้วยระบบอัตโนมัติ ทั้งนี้เพราะผู้ผลิตต้องผลิตพืชในสินค้าที่เปรียบพร้อมด้วยมาตรฐานคุณภาพ ในปริมาณและเวลาตามความต้องการของตลาดที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนภายใต้สภาพความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถต่อสู้กับคู่แข่งทั้งภายในและภายนอกประเทศได้

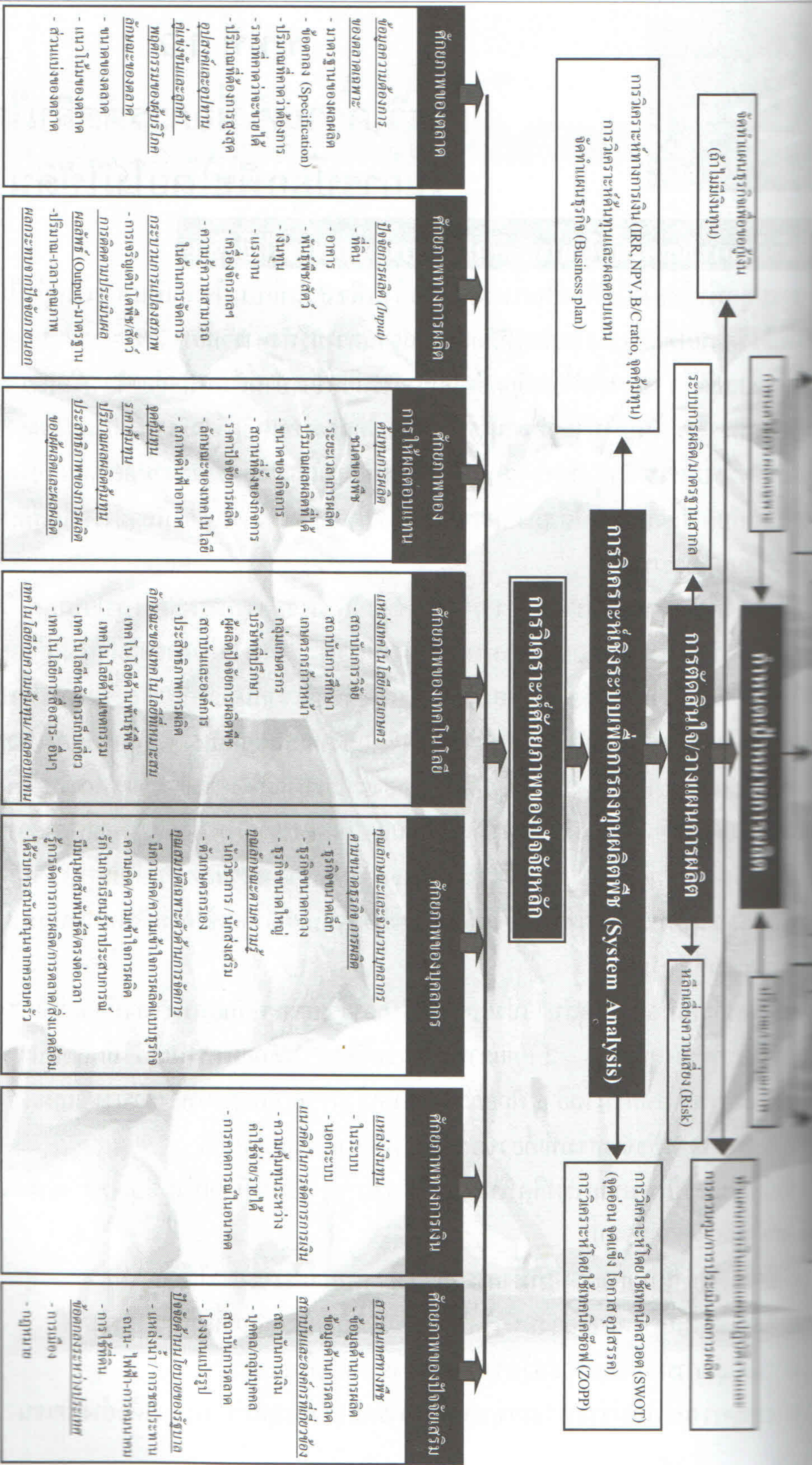
ดังนั้นจึงต้องมีการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการผลิตในรูปแบบการวิเคราะห์การตัดสินใจในระบบ (ดิเรก ทองอร่าม, 2543) (ภาพที่ 19.1) เช่น การตัดสินใจในการผลิต (การเลือกชนิดของพืชที่จะปลูกให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเป็นจุดเริ่มต้น จากนั้นจึงเป็นเรื่องของการหาแหล่งเงินทุน การวางแผนการผลิต เราควรทราบว่าใครเป็นลูกค้า คู่ขาย คู่แข่ง และมีส่วนแบ่งตลาดหรือช่องทางการจำหน่าย (ทั้งแผนปฏิบัติการและงบประมาณ) การวิเคราะห์เพื่อการลงทุนในการผลิต (ตั้งแต่การจัดการก่อนการผลิต การจัดการผลผลิต โดยเฉพาะการจัดการหลังการผลิตที่เกี่ยวข้องกับวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวว่าจะผลิตเพื่อจำหน่ายสดหรือแปรรูป) รวมถึงการตั้งการควบคุมและดำเนินการผสมผสานปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่มีอยู่จำกัดเข้าด้วยกันอย่างพอเหมาะเพื่อให้ได้ผลผลิตในช่วงเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจประกอบด้วย “การวิเคราะห์ศักยภาพของปัจจัยหลัก” ต่าง ๆ คือ

1. ศักยภาพของตลาด
2. ศักยภาพทางการผลิต
3. ศักยภาพในการให้ผลตอบแทน
4. ศักยภาพของเทคโนโลยี
5. ศักยภาพของบุคลากร
6. ศักยภาพทางการเงิน และ
7. ศักยภาพของปัจจัยเสริมที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการผลิต

ทั้งนี้โดยมี “เป้าหมายการผลิตพืช” เพื่อให้สามารถ (หิรัญ หิรัญประดิษฐ์ สุขวัฒน์ จันทรปรณิก สัมสุข สลักเพ็ชร์, 2540)

1. ตัดสินใจกำหนดการลงทุนทั้งการผลิตระยะสั้นและระยะยาวได้
2. กำหนดแผนการตลาดล่วงหน้าได้
3. ต่อสู้และหลีกเลี่ยงการแข่งขันได้
4. รวมกลุ่มการผลิตและส่งเสริมช่องทางการตลาดได้ และ
5. ทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาคเกษตร/การตลาดและอุตสาหกรรมได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 19.1 องค์ประกอบของการวิเคราะห์เพื่อการลงทุนผลิตพืชเชิงระบบ

ที่มา : ตีรภท ทองอร่าม, 2543.